

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljavte naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Stara pesem.

Že od nekdaj ima klerikalno časopisje navado, da se stvarnemu razpravljanju o prepornih vprašanjih umika s tem, da proglaša vsak ugovor in vsak, tudi najrahlejši pomislek za obrekovanje in hujskanje. Ta način polemike je lasten vsem klerikalnim listom, in slutili smo v naprej, da se ga poslužijo tudi v borbi radi nameravane ustanovitve katoliške gimnazije in konvikta v Ljubljani.

Nismo se varali. „Slovenec“ je v po-nedeljek ubral te strune in nam očita, da hujskamo z umazanostjo in z neresnico proti škofovim zavodom, in refren njegove stare pesmice je zopet isti: Liberalci nečejo katoliške vzgoje!

Liberalci se boje krščanski vzgojene mladine in zato ves odpor proti nameranim škofovim zavodom, zato so si „Narod“, „Rodoljub“ in „Rudeči prapor“ podali bratski roke in grla in peresa, da hujkajo ljudstvo z neresnico in umazanostjo proti tem napravam — tako deklamuje „Slovenec“, in da najde njegov glas odmeva z vseh lec, o tem prav nič ne dvi-mimo.

In vendar je ta ugovor popolnoma ne-osenovan in se njegova puhlost najbolje spo-zna, ako se vprašamo: Ali se mladina v sedanjih gimnazijah vzgaja ne-krščansko?

Naj nam „Slovenec“ na to vprašanje odgovori! Dekanat kranjski je nanje že od-govoril z izjavo, da kranjska gimnazija popolnoma ustreza vsem zahtevam, torej tudi zahtevi glede krščanske vzgoje, a ker so druge gimnazije ravno tako urejene in se v njih mladina vzgaja v istem duhu, kakor v Kranju, je naravnost brezmiselno tr-diti, da se liberalci bojimo krščanske vzgoje, ko se vendar že sedaj na vseh naših gimnazijah vzgaja mladina v kr-ščanskem duhu.

Očitanje, da nasprotujemo škofovim projektom iz strahu pred krščansko vzgojo, je povsem navadno na tolcevanje, ka-krščnega se klerikalno časopisje vedno po-

služuje, najraje pa takrat, kadar mu nedostaje stvarnih argumentov.

Za krščansko vzgojo je v obstoječih gimnazijah popolnoma preskrbljeno in zato so projektovani škofovi zavodi nepotrebni.

A mi se proti nameravani ustanovitvi katoliške gimnazije in katoliškega konviktata nismo izrekli samo radi tega, ker nista potrebna, ampak tudi zaradi tega, ker se hoče potrebni denar nabratimeti ljudstvu in to ravno mej najrevnejšimi sloji, ki za te namene ne more ničesar dati.

„Slovenec“ odgovarja na ta argument tako-le: „Ako se postavimo na to stališče, potem pustimo vse pri miru, potem ne smemo nič več pobirati za Mohorjevo družbo, za Cyril-Metodovo družbo, za „Našo stražo“, za podpora dijaška društva in vse druge humanitarne naprave, saj smo vedno v nevarnosti, da pri nabiranju takih darov pridemo v hišo, kjer ljudje nimajo niti za sol“.

„Slovenčeve“ dedukcije so jako nelo-gične. Vsak narod naj žrtvuje kolikor more in žrtvuje naj v potrebne namene. V nas je narodni davek že sedaj tako velik, da omagujemo pod njegovo težo, že sedaj ga zmagujemo le z največjo požrtvovalnostjo, in logično bi bilo, da se zmanjša; v resnici pa se hoče sedaj ta davek še pomočiti, in to tako silno, da bo znašal veliko več, kakor ves drugi narodni davek skupaj. In kar izizza najbolj odpor je to, da se zahteva ta novi davek za nepotreben namen, dočim je še veliko krvavo potrebnih namenov, katere je rešiti, in za katere bi bilo pred vsem apelovati na narodno požrtvovalnost.

Mej poglavitev in najlepše nauke katoliške vere spada nauko ljubezni in usmilenju do bližnjega. Na tem polju je pri nas še mnogo storiti in naše skromno mnenje je, da moramo najprej na tem polju izpolnit svojo krščansko dolžnost, predno se lotimo snovanja nepotrebnih naprav. Le po glejmo nekoliko okrog sebe!

Neozdravljivi so sedaj veliko breme za občine. Če so v Ljubljani, morajo občine zarje plačevati po 50 kr. na dan, in v resnici imamo revne občine, ka-

tere morajo v ta namen plačevati po več sto goldinarjev na leto. Ako pa so ti ne-ozdravljivi bolniki doma, živijo kakor stari psi za plotom in stradajo in zmrzujejo. Tu je revščina, kateri je priskočiti na pomoč, tu je potreba, da se kaj stori.

Ravno tako je z umobolnimi. Vlada pritiska na deželo, naj kaj stori za umobolne, naj zanje ustanovi zavetišče. To zavetišče je potrebno, ker ti siromaki žive sedaj po kmetskih vaseh kakor živina, a dežela se ne more ganiti, ker je finančne razmere ne dopuščajo, da kaj stori.

Tu je široko polje delavnosti za premilostnega gospoda knezoškofa. Ako ima kaj denarja na razpolaganje, naj ga porabi v take občekoristne in nujnopotrebne namene in če bo zarje pobiral prostovoljnih doneskov, bodo morati vsi, ki nasprotujemo ustanovitvi nepotrebne katoliške gimnazije in katoliškega konviktata, mej prvimi, ki ga bodo podpirali. Potem ne bo razburjenja in nasprotstva, in premilostni gospod knezoškof bo deželi kranjski pravi Bonaventura!

V Ljubljani, 25. januvarja.

Spravna akcija.

„Czas“ se radi odločnega odpora Mladčehov izgovarja, da ni gorov o kompromisu mej strankami, ampak o „spravi mej narodi“. Kompromis po načinu Ogrov bi ne bil za desnico le poniranje, ampak začetek njenega razpada; toda izvenparlamentarna sprava bi donesla pri dobrini volji nemških strank pomirjenje in saniranje parlementa. Z Dunaja se piše „Czasu“: Ako bode nemška opozicija v svojem programu zahtevala, naj se brezpogojo odpravijo jezikovne naredbe in odstop kabineta, bo to dokaz, da je Nemcem le za kapitulacijo vlade in večine, za triumf manjšine in za poniranje Čehov. Na sedanjem večini pa se ne sme ničesar spremeniti. — „Politiki“ se javlja z Dunaja: V parlametu se je vršila ministerska seja. Vprašanje o zopetni odgoditi drž. zboru je postalno pereče, in ura, da se zapre parlament, je menda že začela biti. Desnica želi, da se parlament ne odgori, predno ne sporodi Nemci svojih zahtev. Ako se po-

kaže, da je možno o teh pogajati se, potem šele naj se odgodi zasedanje. Ako pa bodo zahteve skratka nesprejemljive, potem mora priti večina z vlado na čisto, kako si misli prav za prav bodočnost. — „Nar. Listy“ pišejo: Z odlične politične poljske strani smo naprošeni konstatirati, da vlada mej Poljaki začudenje, kako pridejo nakrat do vloge posredovalca mej večino in manjšino. Takega posredovanja Poljaki ne sprejmo, dokler obe strani ne prosita zahteve. A le tedaj bi mogel poljski klub vspešno posredovati, ako bi stopil iz desnice. To pa bi škodovalo večini. Poljaki gorko žele, da se dožene sprava mej Nemci in Čehi, a posredovanje odklanjajo.

Krisa na Ogerskem.

Pi Szell je dobil od cesarja nalogu, da nadaljuje pogajanja z dissidenti in oponicijo. Szell je sklical nemudoma načelnike oponicijskih strank ter jim stavil za pogoj, da se sploh doseže kak kompromis, zahtevo ministerstva: dovoliti mora vladi najpotrebnejše provizorije, da se bo mogla umakniti v urejenih parlamentarnih in političnih razmerah. Glede sestave bodočega kabinta se ne stavijo nikake zahteve. Splošno je položaj na Ogerskem precej ugodnejši, ker vlada na obeh straneh želi po miru.

V Macedoniji.

Tekom minolega tedna je odšlo iz Carigrada zopet mnogo topničarjev v Ma-cedonijo. Prepeljali so 15 Krupovih hitrostrelnih topov v macedonske vilajete, da strašijo z njimi nezadovoljno ljudstvo. Spomladi dobé turške čete v Macedoniji nove Mauserjeve repetirke. V Macedoniji je sedaj že toliko turških vojakov, kakor bi bila dežela jedna sama vojašnica. Vojaki kradejo, ropajo in trpinčijo ljudi, narod pa se ne upa ničesar, ker ni zadostno preskrbljen z orožjem in s hrano. — „Neues Wiener Tagblatt“ je dobil iz Carigrada poročilo, da je grof Muravjev, ruski zunanjji minister, naznani turškemu poslaniku v Peterburgu, da sta Avstro-Ogerska in Rusija že skrbeli za to, da balkanski narodi ne povzročijo novih nemirov radi Macedonije. Ali pa sta imeno-

jih kričeče pozdravljal. Prva stvar, za katero jim je bilo zdaj skrbeti, je bilo prenošišče.

„Ali moremo dobiti pri vas postelje?“ je vprašal mr. Pickwick natakarja.

„Ne morem vam povedati gospod, je bil odgovor; „bojim se, da je že vse prenapolnjeno, vendar hočem poprašati“.

Tako je zopet vrnil, da pozove, ali so došli gospodje „višnjevi“.

Ker Pickwickijci niso bili za nobenega obeh kandidatov vneti, je bil odgovor težak. Mr. Pickwick pa se je v tej zadregi spomnil svojega novega prijatelja, mr. Perkerja.

„Ali poznate gospoda z imenom Perker?“, je vprašal.

„Seveda, gospod Agent je velečestitega mr. Samuela Slumkeya“.

„Ali mar ni višnjev?“

„To se razume“.

„Torej smo tudi mi višnjevi“, je odločil mr. Pickwick; a opazivši, da ga natakar nezaupno gleda, mu je dal vizitnico, da jo donese mr. Perker, ako stanuje v gostilni. Natakar je odšel, čez par trenutkov se vrnil, prošil mr. Pickwicka, naj mu sledi, ter ga vedel v veliko sobo v prvem nadstropju, kjer je sedel mr. Perker ob veliki, s časnikami in pismi preobloženi mizi.

„O, o, gospod, zaklical mu je mali

LISTEK.

Volitev.

Spisal Charles Dickens.

(Odlomek iz humorističnega romana: „The Pickwick papers“.)

Prebivalci v Eatanswillu so imeli, kakor prebivalci mnogih malih mest, najvišje mnenje o svoji važnosti, in vsi brez izjeme so si smatrali za dolžnost, že zaradi važnosti svojega izgleda, z dušo in telesom pripadati jedini ali drugi veliki stranki v mestu, k rumenim ali k višnjevim.

Višnjevi niso opustili nobene prilike, da se ne bi ustavljali rumenim; in rumeni, da ne bi dražili višnjevih, tako da ni bilo nikdar brez razburjenja in prepira, kadar so se sešli višnjevi in rumeni na sejmeh, v gostilnah ali na javnih shodih. Seveda se je vse, kar se je v mestu storilo ali govorilo, smatralo za strankarsko zadevo. Ako so rumeni predlagali, da se naj trg razsvetli, so višnjevi sklicali ljudske shode in se do krvi borili proti novi luči; ako so višnjevi nasvetovali, naj se izkopljne nov vodnjak na glavni cesti, so se temu brez-pametnemu početju protivili rumeni kakor jeden mož. Bili so višnjevi in rumeni pro-dajalnici, višnjevi in rumeni gostilne, celo

v cerkvi je bila višnjeva in rumena stran... Izhajala sta seveda tudi dva lista, višnjevi in rumen, ki sta se strastno napadala.

Samuel Slumkey je bil kandidat višnjevih, Horacij Fizkin pa kandidat rumenih, ko je baš pred volitvijo došel Pickwick s tovariši v mesto...

...Bilo je pozno na večer, ko so Pickwick in tovariši stopili iz poštnega voza. Raz okna gostilne „Pri mestnem grbu“ so vihrale mogočne višnjeve zastave in vsa hiša je bila oblepljena z naznanimi, na katerih se je čitalo v velikanskih črkah, da ima tu Slumkeyev volilni odbor svoje vsakdanje seje. Na cesti se je zbrala tolpa po-stopnjev in zjala v hripavega gospoda, ki je raz balkon menda govoril za Slumkeya in bil že ves višnjev v obrazu. Veljava njegovih razlogov in izvajanj pa je trpela s tem, da so na bližnjem ogalu v jednomer razbijali na štiri velike bobne, katere je tja postavil Fizkinov volilni odbor. Poleg govornika je stal mal, živahen mož, ki je od časa do časa vihral svoj klobuk in ljudstvo pozival, naj kličejo „živio“, kar se je tudi vedno in z največjim navdušenjem zgodilo, tako da je hripavi gospod svoj smoter isto takodobro dosegel, kakord da ga je vsakdočul.

Pickwickijce je takoj, komaj da so zlezli z voza, obdala četica „poštenjakov in

neodvisnih volilcev“, ki so zaorili trikratni „živio“. Velika četa je takoj v daljavi pritrtila, (saj nikakor ni potreba, da množica ve, čemu kriči) tako da je upitje postalno zmagovalno tuljenje, ki je provzročilo, da je obmolknil celo hripavec na balkonu.

„Še jedenkrat živio“, je zavpil možic na balkonu, in množica je vnovič tulila, kot bi imela železna pluča.

Slumkey naj živi“, so rjuli poštenjaki in neodvisni.

„Slumkey naj živi“, je ponovil Pickwick, odkrivši se.

„Proč s Fizkinom“, je zatulila množica.

„Proč s Fizkinom“, je upil Pickwick.

In novo rjovenje je nastalo, kakor v menažeriji pred nasičevanjem zverij.

„Kdo pa je Slumky?“ je zašepetal mr. Tupman.

„Tiho, tega ne vem“, je odgovoril isto-tako tiho mr. Pickwick. „Ničesar ne po-prašujte! Najbolje je pri tacih prilikah storti, kar stori množica.“

„A kaj, ako sta dve nasprotni množici?“, pripornil je mr. Snodgras.

„Potem kričimo s tisto, ki je večja“, je odgovoril mr. Pickwick.

Cela knjiga ne bi mogla reči več.

Odšli so v gostilno; množica se je umikala na desno in levo pred njimi ter

vani državi tudi poskrbeli, da se uredé razmere v Macedoniji pravično ter tako, da Turki ne bodo smatrali naroda sužnjem, o tem se še poroča ničesar.

Razoroževalna konferenca.

Iz Peterburga poročajo, da se programu, kateri je doposalo rusko zunanje ministerstvo evropskim vlastim, ne bo protivil nihče, da se bo vršila konferenca v marcu t. l. in sicer po zastopnikih držav v Bruslju. Vatikan odgovori s posebno noto na izročeni program.

Svoboda v Italiji.

Italijansko časopisje zahteva soglasno, naj se zadnja, le deloma zadovoljujoča amnestija popolni, ter naj se oproste vsi vsled Milanskih izgredov obsojeni. Senator Negri pa je v parlamentu zahteval prav temu nasproti, naj se svoboda društvenega življenja omeji ter naj se ostreje postopa proti prevratnim strankam. Stari senator je grozil ministerstvu z najhujšo opozicijo, ako se društveni zakon ne popravi v reakcjonarnem smislu. Kakor Negri, je v Italiji še mnogo politikov, ki misljijo, da bodo z omejitvijo svobode onemogočili nove nemire in izgredne.

Vunanja politika Francije.

Pri proračunski razpravi v francoskem parlamentu je prišlo na vrsto tudi sedanje razmerje Francije do Anglije. Večina poslancev je priporočala vladi, naj se odpravijo vse zaprake, ki kalé dobre razmere z Anglijo ter naj delati obe državi skupno na polju kulture in na korist evropskega miru. Ribot je dejal, da ne more nihče zaplesti Francije v vojno z Anglijo, kajti javno mnenje na Angleškem je miroljubno. Krično se imenuje francoska politika zbadajoča politika, kajti Francija ljubi mir. Anglia se ne more polasti protectorata nad Egiptom brez pritrdila Evropo. Toda o tem treba diplomatskih razgovorov. No, lord Rosebery se že od nekdaj protivi takim razgovorom. — Gleda Rusije je dejal Ribot, da je zveza Francije z njom napetost v Evropi zmanjšala. Avstro-Ogerska se je približala Rusiji, Italija Franciji, vse to dokazuje, da trozveza nima več nekdanje veljave. Zunanji minister Delcasse je povedal, da je igrala Francija mej američko-špansko vojno jako častno vlogo. Razoroževalni predlog carja je Francija pozdravila. Z Rusijo živi Francija v najpopolnejšem soglasju.

Dopisi.

S Štajerskega, 24. januvarja. V zadnjih številkah "Südst. Post" piše neki štajerski državni poslanec o slovenskem šolstvu. Priznamo, da je izrekel gospod B v svojem dopisu marsikatero pametno besedo, a v odlomku "Ljudsko šolstvo" zapisal je nekaj stavkov, proti katerim slovenski učitelji odločno protestujemo. V št. 5. z dne 18. januvarja beremo došlovno: "In ravnotako ne bodemo nazadovali, aki bode vpliv vere in duhovništva na šolo večji, aki se podeli cerkvi od strani države direktni vpliv na šolo. Duhovnik se je moral dalje časa izobraževati kakor ljudskošolski učitelj, in ravno zaradi tega bilo bi prav zdravo, aki bi se podelil duhovniku, ki je vedno pri šoli in pri rokah, večji vpliv na šolo. Za

mož, "zelo me veseli, da vas zopet vidim, dragi gospod. Prosim, sedite! Izpolnili ste torej svojo namero ter se sem pripeljali, da se udeležite volitve?"

Mr. Pickwick mu je pritrdil.

"Huda borba bo, dragi gospod", je rekel mali mož.

"Zelo me veseli, da to čujem", je odvrnil Pickwick ter si mel roki; "ničesar raje ne vidim, nego krepak patrijetizem, bodisi že na katerikoli strani. Borba bo torej zelo trdovratna!" *

"Seveda, seveda", je pritrjeval mali mož; "zelo trdovratna bo. Najeli smo vse gostilne v našem okraju, kjer dobé prosto kosilo naši pristaši, ter smo pripustili nasprotnikom samo pivnice, — izvrstna politična poteza, ne?" in mali mož se je samohvalno smejal ter tlačil ogromno tobaka v svoj nos.

"In kakšen bo pač izid tega boja?" je vprašal mr. Pickwick.

Izid je še zelo negotov, moj dragi gospod, doslej še zelo negotov. Fizkinovi komisarji imajo 33 volilcev zaprtih v remizi "pri belem jelenu".

"V remizi!" je vskliknil mr. Pickwick, občudujuč to drugo politično potezo.

(Dalej prih.)

star liberalne fraze, trdeč, da bi se narod s tem potisnil na nižjo kulturno stopinjo, se itak nikdo več ne meni." — Tem besedam se moramo res čuditi, posebno še, ker jih je napisal štajerski državni poslanec, ki pripada baje k intelligentnejši polovici avstrijskega parlamenta in ni duhovnik. Posebnega komentara tukaj menda ni treba. Mislimo si samo dvojno: 1. Ali ste zapisali, g. drž. poslanec B, te besede z mirno vestjo in s prepričanjem, potem vam povemo v oči, da nimate pojma o moderni šoli in da smatrate novodobne učitelje še za stare "kantnarje" in šolmaštare, ki so bili le dosluženi vojaški korporali in kateri so pred šolo snažili "gospodu" čevlje, po šoli pa gnoj vozili. 2. Ali ste pa zapisali ta članek iz "posebnih vzrokov", potem vam pa smemo očitamo, da to ni značajno. Slovenski učitelji odklanjam tako stališče, a kdor je zastopa, je naš sovražnik.

— o —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. januvarja.

Osebne vesti. Pristav bosanskohercegovske politične uprave v Bos. Novem, gosp dr. Friderik Mathias, je imenovan deželnovladnim koncipistom na Kranjskem in je dodeljen okr. glavarstvu v Novem mestu. — Naš rojak, prof. M. Hostnik v Rylsku na Ruskem je dobil red sv. Stana slava II. vrste.

Vojaska vest. Zapovednik 3. vojske Šuccovaty je prišel včeraj v spremstvu šefa svojega generalnega štaba polkovnika Pfifferja v Ljubljano in je danes inspiciral tukajšnjo garnizijo.

Zopet nič. Govorili smo včeraj o poročilu raznih nemških listov, da je pravosodno misterstvo naročilo sodnemu predsedništvu v Celovecu, naj skrbi, da se na Koroškem nastavijo slovenščine popolnoma zmožni sodniki. "Tagespošta", seveda ni mogla preboleli, da so drugi listi prej kaj izvedeli, kakor ona, ki ima vendar tako tesne zveze z graškim nadodsodnščem, da se je celo naučila pisati popolnoma v takem slogu, kakor piše senatni predsednik in eks-journalist Ledenig, kar se je zlasti pokazalo pri napadu na dr. Klasinca. "Tagespošta" se je torej informovala pri graškem nadodsodnšču in tam so jej povedali, da nadodsodnšče tacega ukaza ni dobilo in da ga najbrž tudi predsedstvo celovskoga deželnega sodnišča ni prejelo, ker je navada, da v tacih stvareh mej ministerstvom in deželnosodnem predsedništvom posreduje nadodsodnšča. Torej zopet nič. In vendar so bili nemški nacionalci vse skrbno pripravljeni, da uprizore velik vihar.

Nekaj za smeh — čitalo in danes došli "Soči", namreč dopis iz Ljubljane. Slovenci nismo razvajeni, ali kaj tako otročjega, kakor je ta dopis v Gabrščkovem "Soči", dolgo nismo čitali. Dopisnik bi rad imel, naj bi ž njim polemizirali. Tega ne moremo storiti. Časnik sme polemizovati samo z normalnimi ljudmi, z otročaji se ne spušamo v boj. Smisel tega dopisa je: "Slov. Narod" naj umre! In zakaj? Ker narodna stranka ne odpre mošnjička za klerikalno stražo, ker meče ljudem peska v oči s tem, da izhaja "Slov. Narod" v znatno povečani obliki, ker se je zavzel za goriško učiteljstvo, ker slovenske dame imajo le nemško znanje (!), ker bi nadnjaki radi posiljali svoje otroke v Huthov zavod (pa jih ne pošiljajo), ker zobozdravnik Paichel ne zna slovenski, ker je pri Hafnerju nemška natakarica itd. Kdor dobi Gabrščkov listi v roke, naj prečita ta dopis. Smejal se bo prav od srca, tako, kakor smo se smejali mi, ki, odloživši "Sočo", nismo druzega rekli, kakor: Za predpust dobro došlo!

Nemoralnost, roman v štirih škan-dalih. Pod tem pikantnim naslovom govoriti tržaški "Independent" o šandalozni afieri umrlega "Mattina", katera pride vsled tožbe tiskarne Meneghelli & Comp. v kratkem pred sodniščem. Kar poroča "Independent" — ki mora sam jamčiti za svoje trditve — o s v e t l i j u e z b e n g a l i č n o l učjo silno korupcijo, ki je za časa z baronstvom odlikovanega Rinaldinija vladala v Trstu, in o kateri izvemo pred sodniščem zanimive podrobnosti, — ako pride sploh do obravnavne, kar še nikakor ni zagotovljeno. "Independent" pravi glede zgodovine "Mattina", da je jedna sama velika nemoralnost, katero je on razdelil na tri škandale.

Prvi škandal: Po smrti prejšnjega lastnika "Mattina" je prišel neki vladni uradnik in prebrskal vse pokojnikove papirje, mej ka-timeri se je nahajala tudi na "Mattina" nanašajoča pogodba z vladom, katere od tistega trenotka ni bilo več najti. Drugi škandal: Po lastnikovi smrti je rečeni c. kr. vladni uradnik, kateremu je "Independent" obesil priimek "conte Luna" prevzel uredništvo "Mat.", kar se nikakor ne strinja s službo javnega funkcionarja. Tretji škandal: Conte Luna, videvši, da "Mattino" vzlic bogatim podporam, ne more izhajati, je izposloval za nekega bivšega trgovca z norimberškim blagom, Meneghelli, ki niti pojma nima o tiskarski obrti, tiskarsko koncesijo, dočim je izučeni tiskarji ne morejo dobiti, in je dosegel tudi, da je ta nova tiskarna dobila mnogo tacega dela, ki so ga do tedaj imele druge tiskarne. Četrти škandal: Conte Luna je zapustil uredništvo "Mattina", a postal solastnik tiskarne. "Mattino" je umrl — c. kr. vladni uradnik pa je kot glavni solastnik firme Meneghelli & Comp. nastopil pot tožbe proti erarju. — Tako "Independent". Kar poroča je pač hub tobak, a dobro je, da je vse to povedal. Slovenci imamo isti interes na tem, kakor "Independent", da se razkrije Rinaldinijeva korupcija, da, še večji, ker vemo iz popolnoma zanesljivega vira, da uživa depose dirani namestnik Rinaldini tudi še sedaj v najvišjih krogih mnogo zaupanja, da ima mnogo upliva, in da tudi sedaj splet-kari proti nam kolikor more!

Repertoar slovenskega gledališča. V petek se bo pela tretjič opera "Lohengrin". — V nedeljo, 29. t. m. se bo igrala prvič v tej sezoni velepriljubljena ljudska igra "Revček Andrejček" — V torek, 31. t. m. se uprizori prvič nova izvirna narodna igra s petjem "Rokovnjači", po Jurčič-Kersnikovem romanu spisal * * *. Izvirne pevske točke, katere pojo deloma solisti, deloma ženski ali moški ali mešani operni zbor, je komponiral znan in veleugleden slovenski skladatelj.

Slovensko gledališče. Včeraj je bila prva repriza Wagnerjevega "Lohengrina". Gledališče je bilo zopet polno, občinstvo s predstavo tako zadovoljno, da je navdušeno, neprestano ploskalo. Opera je uspela kakor pri premijeri, mestoma še mnogo bolj. Solisti in zbor so zastavili vse svoje moči, da so dvignili do popolne veljave Wagnerjevo godbo, katere krasota in tajnost, očarjujoča sila in mogočnost je zato jasneje, umljeve zvenela našemu sluhu ter si z brezobzirno, premagajočo močjo priborila novo število zavzetih čestilcev. Najbolj je uspelo prvo dejanje, posebno sijajno fulminantni njegov finale. Tu so bili vsi solisti še svežih in krepkih glasov, ki so nekaterim protikoncu opere pojedali v moči, kar je spričo utrudljivega in napornega petja ob sebi umljivo. Zbor je bil pazljiv in krepak ter je pel brezhibno, česar ne moremo trditi o drugem dejanju. Jednako prvemu dejanju je dosegel najlepši uspeh drugi del zadnjega akta. Celotni vtisk je bil najpopolnejši, in tudi včerajšnji "Lohengrin" je na čast slovenskemu gledališču ter bo brezvomno še večkrat napolnil hišo. Tudi v sceničnem oziru nimamo ničesar oporekat: kar more naše gledališče, je vse storilo ter se je sijajno notranji vrednosti "Lohengrina" dalo sijajno zunanjno opravo. Prav dobro so se posrečili svetlobni efekti v drugem dejanju, kar je torej znak, da bi bilo tudi pri drugih operah lahko tako! — Gdčna. Stropnická je bila tudi včeraj nežna, krasna Elsa, ki je rešila kako težko svojo nalogo s popolnim uspehom. Jednako priznanje sodi tudi tudi gdčni. Radkiewiczovi, ki je žela v drugem dejanju za strastno, navdušeno petje karakterističnega speva: "Bogovi silni! ..." poseben aplavz. Gosp. Rasković — dasi v prvem in zadnjem dejanju še vedno v nesrečni viteški opravi — je z lepim svojim glasom in s primerno igro ustvaril lepega Lohengrina, ki mu dela vso čast. Gospoda Fedyczkowski in Nollia sta bila zopet izborna v svojih ulogah. Prvi nam je posebno ugajal v prvem, drugi v drugem dejanju. Gospod Rus je pel prav dobro, da mu zato ponavljamo zadnjč izrečeno pohvalo. Taktirka g. Beniška, ki nima dovoljnega upliva na tak orkester, je bila tudi meč, ki je dovel k sijajni zmagi Wagnerjevega "Lohengrina" na slovenskem odru.

Drugi glasbeni večer, kateri predijo jutri, v četrtek ob 8. uri zvečer v malih dvorani "Narodnega doma" učitelji "Glasbene Matice", gospodje Vedral, Junek in Prochazka s prijaznim sodelovanjem g. dr. Drachslerja (vijolino) in g. Lozarja (vijola), smo že priporočili občinstvu. Nudi se poslednjemu prvi kvartet na lok, in obogati se s tem doseganjem delokrog prireditve "Glasbenih večerov". Vzpored odiči tudi gospica Stropnická, primadona naše opere, z dvema arijama. Liriški značaj njenega umetniški odličnega petja dojde tu k polnemu uspehu, in osigura se tako izreden užitek koncertnemu našemu občinstvu. — Vzpored obsega naslednje točke: 1. Niels Gade: Novelette, Trio za gosli, čelo in klavir: a) Moderato. b) Andantino con moto. c) Allegro scherzando. 2. Fr. Chopin: Introduction et Polonaise brillante, op. 65., za čelo in klavir. 3. Pesmi, poje gospica M. Stropnická. 4. W. A. Mozart: Kvartet za 2 gosli, vijolo in čelo, št. 21. D-dur: I. Allegretto, II. Andante, III. Menuetto, IV. Allegretto, svirajo gg.: J. Vedral (1. vijolina); dr. P. Drachsler (2. vijolina); P. Lozar, (vijola); J. Junek (čelo).

Umrl je v Novem mestu kanonik g. Rikard Frank.

Izpití iz državnega računarstva so preloženi na 6. februarju t. l. Prošnje s podatki so dopolniti predsedstvu c. kr. izpravevalne komisije do 28. t. m.

Občinski odbor v Grosupljem je v občinski seji dne 15. t. m. sklenil darovati za cesarjev spomenek v Ljubljani 20 gld. in odpolati prošnjo na državni zbor za vseučilišče in nadodsodnšče v Ljubljani.

Iz Domžal se poroča, da je zgradba novega mostu čez Bistrico končana, in da se izroči most že v kratkem prometu.

Vipavsko železnica. Pretekli teden se je vršil politički obvod od 20° do 28°/4 km., to je do Ajdovščine. Sprejeli so spremembo, namesto prvočne črte na Ustje čez Cesto v Ajdovščino Načrt za kolodvor v Ajdovščini se je spremenil v toliko, da bo kolodvor za 70 m. bliže trga, kakor je bilo prvočno namenjeno. 1000 gld., katere je vplačala občina Šmarje pri Ajdovščini, povrne ajdovska občina Šmarješki radi opustitve črte na Ustje. Goriški deželni odbor dela z vsemi silami proti vipavski železnici, in nikakor ni pripravljen prispevati 100.000 goldinarjev, katera svota se je bila v to svrhu določila že leta 1892. v dež. zboru. Gotovo pa je, da ga prisilijo do tega prispevka kljubu vsemu zvijanju.

Pevsko društvo "Glas" v Sodražici priredi v nedeljo, dne 29. t. m. večerico v dvorani g. Iv. Fajdige z naslednjim vsporedom: 1. A. Nedved, "Domovina", moški zbor. 2. St. Pirnat, "Na gorenjskem je fletno", mešan zbor. 3. K. Mašek, "Pribilje", čveterospev. 4. Iv. N. Škraup, "Statočka", moški zbor. 5. St. Pirnat, "Kukavica", mešan zbor. 6. A. Nedved, "Pesem lovčeva", moški zbor. 7. F. S. Vilhar, "Bog i Hrvati", moški zbor. 8. "Dva gospoda in jeden sluga". Burkova v jednem dejanju. Prosta zabava. — Začetek ob 7. uri zvečer-Ustopenina 20 kr. za osebo.

Samomor. 50letni posestnik Josip Dolinar iz Trate se je iz neznanih vzrokov usmrtil. V njegovi sobi so našli popolnoma premočeno obleko in ker so ga videli dan pred smrтjo hiteti proti Sori, se domneva, da se je naprej poskusil vtopiti, v vodi pa, da se je odločil za drug način smrti.

Razbojniški napad. Dne 23. t. m. se je odpeljal iz Ljubljane mlad mož, katerega so v gozdu od Čušperka proti Zdenki vasi napadli štirje tolovaji. Jeden tolovajev je držal konja, drugi mu je nastavil revolver na prsa, tretji pa mu je pregledal žep in ga oropal za ves denar, kar ga je imel pri sebi, namreč 85 gld. Tolovaji so se s to svoto zadovoljili in izpustili mladega moža.

Gosenica in sneg. Včeraj še nam je prinesel nekdo živo gosenico, katero je zanesla perica z dežele v mesto. Danes pa bode menda konec vsi taki golazni, kajti od zgodnega jutra sneži že ves dan.

Razpisane službe. Na jednoraznici v Mavčičah mesto učitelja-v

* **Ruska carica.** Listi so poročali, da pojeda car in carica spomladji za več tednov na Riviero. Ruski časopisi to veste prekajo, češ, da carska rodbina ostane v Peterburgu, ker carica pričakuje tekom maja tretje dete. Doslej je imela carica dve dekleci.

* **Vereščaginova razstava v Londonu.** Ta mesec imajo v Londonu razstavo Vereščaginovih slik iz rusko-francoske vojne in ruskega narodnega žitka. Pri otvoritvi razstave je bil prisoten tudi princ Waleski, ki je čestital slikarju. Pristaši miru nazivajo Vereščagina odličnega pionirja ideje miru in se nadejajo, da bodo njegove slike proizvleže globok vtisk v tej smeri.

* **Sudermann propal.** Najnovejša drama Sudermann je bajka „Die drei Reiherfedern“. Minolo soboto so jo igrali v Berolinu. Vzlič temu, da je imel glavno vlogo igralec Kainz, je bajka docela propadla in na koncu so ljudje glasno sikali. Pesnik je hotel pokazati kako nepremostljiv prepad zija meje idealom in življenjem. Oblika je baje prekrasna. Ta drama je tudi v Stuttgartu in Draždanih propadla. Igrala se bo tudi na Dunaju.

* **Zabodena maska v Zagrebu.** Predčerajšnjem ponoči je videl stražar, kako sta se tepli dve maski z mestno oblečenim človekom. Ko je hitel na pomoč, je meščan zbežal in za njim jedna maska. Ostala maska pa je s klicem, da je zabodena, padla na tla. Redar je hitel za beguncema in vjel samo masko, ki je močno krvavela. Vrnivša se k prvi maski, sta jo našla v mlaki krv ţe mrtvo. Bil je brivec Slavko Hipenreiter. Tu drugo masko je neznani morilec nevarno ranil. Zagrebška policija išče sedaj morilca. — Dodatno se poroča, da je policija že zasledila morilca, piše se Ivan Pregl iz Zdola, okraj Brežice. 20 let star, delavec v papirnici. Morilec pravi, da se je branil, ker ga je Hipenreiter s palico pretepal in metal po tleh.

* **Opasna cigareta.** Kakor poročajo iz Dubrovnika, se je sprehal tamkaj v petek neki delavec s cigaretom v ustih. Moma pa je cigareta eksplodirala ter razdrobila delavcu čeljusti. Katerim potom so došle v cigareto tvarine, katero so jo raznesle, še ni znano.

* **Mačka požigalka.** Na Dunaju je te dni nastal v prodajalni S. Pollak požar. Zgorelo je precej veliko blaga. Ogenj je zanetila mačka, katera je bila sama v prodajalni zaprta. Igrala se je namreč z žveplenkami, katere so se vsled drgnjenja vžgale.

* **Kaznovana objestnost.** V Aradu je sedel neki S. Seidner v družbi dam v kavarni ter pil ţe njimi šampanjec. Poročnik 33. pešpolka, Damjan knez Badini, je hotel koketirati z damami ter je končno nepovabljen priseljal k njihovi mizi. Seidner je poročnika prosil, naj se odstrani, poročnik pa je dejal, da morajo biti civilisti sploh veseli, ako prisede k njim častnik. Seidner je na to poročnika rezko zavnril ter ga pognal od mize. Poročnik pa je potegnil sabljo ter hotel mahnuti po Seidnerju, kar pa se je zabranilo. Tedaj je prihitel poročniku neki tovariš na pomoč ter je takisto hotel sekati s sabljo. No tudi temu so zabranili gostje nasilstvo. Naslednega dne je pozval poročnik knez Badini Seidnerja na dvoboj. Seidner je bil samo lahko ranjen, knez Badini pa je dobil na desno roko tako močen udarec, da so ga morali operirati ter mu končno odrezati roko. Poročnik je vsled tega umrl v strašnih mukah.

* **Igralca umoril.** V Kievu je dekorater peterburškega gledališča ustrelil igralca Roščina Jusarova; morilec se je navlašč zato pripeljal v Kiev, kjer je njegova žena engažovana kot igralka. Vzrok umoru je seveda ljubosumnost.

* **120.000 kron za nagelj.** Neki bostonški vrtnar je vzgojil krasen, velikanski, temnorudeč nagelj, katerega je imenoval po jedni najbogatejših gospa mesta, „Mrs. Lawson“. Gospod Lawson je kupil pravico vzbujanja teh novih nageljev za 120.000 kron.

* **Španski guverner umorjen.** Na vzhodno-indijskem otoku Palawan, severno-vzhodno nad otokom Borneo, so Malajci umorili španskega guvernerja in njegove častnike, ko so prišli iz cerkve. Malajci so zbežali potem v goré ter odvedli seboj nekaj španskih žensk in otrok. Malajci, katerih je do 30.000, so večinoma pomorski roparji in imajo v svoji oblasti južni del otoka, Španci pa severni del.

* **Španskorameričanska vojna in njenica.** V norišču v Bostonu se smatra

nekaj norec admiralom Deweyem, jeden generalom Sampsonom, četverica njih se smatrajo poročnikom Hobsonom. Naravno je, da so v tej norišici zastopani tudi predsednik Mac Kinley in njegov nasprotnik pri zadnji volitvi predsednikom, Bryan. Več njih si misijo, da so evropski vladarji, zastopani so v tej bolnišnici tudi vsi evropski suvereni. Tako se jeden smatra ruskim carom, drugi papežem, jedajst njih se pa smatra nemškim cesarjem.

Književnost.

— „Planinski Vestnik“ 1898. Slovenci vsestranski napredujemo. Za razne stroke, ki so bile do zadnjih let še precej zanemarjene, smo se začeli bolj zanimati, jih proučevati in jih dejansko vpoštovati. Tako tudi v turistiki. Res je, imeli smo Slovenci že koncem zadnjega in začetkom tega stoletja imenitne rojake, ki so se podelili s hribolastvom, omenimo n. pr. Vodnika in pa Staniča, kateri zadnji ni samo oblezel celo vrsto gorskih orjakov, ampak bil je celo prvi na Velikem Kleku (Grossglockner). A vendar sistematično se pri nasturistikni ni gojila. Bili so posamezni pojavi, največ vsled vpliva turistične literaturineih narodov, pred vsem nemškega. Osnovalo se je pred šestimi leti „Slovensko planinsko društvo“ s sedežem v slovenski metropoli, beli Ljubljani. To društvo je in še bode velikega pomena v kulturni zgodovini Slovencev. Da je pa tudi potreba — kdo dvomi? Najboljši dokaz za potrebnost obstoja planinskega društva je število členov, ki vedno narašča, in pa priljubljenost v vseh narodnih krogih, s katero se „Slov. plan. društvo“ lahko ponaša. Toda o potrebnosti tega društva, o njegovem vplivu na turistiko v obče in posebno še pri nas Slovencih, o vztrajni delavnosti itd. hočemo še poročati — danes pa naj spregovorimo samo o glasilu „Slov. plan. društva“, o mesecniku „Planinski Vestnik“. — „Planinski Vestnik“ je 1. 1898 izhajal vsakega 25. v mesecu navadno na 16 straneh velike osmer. List so dobivali členovi „Slov. plan. društva“ zastonj, neude stal je 2 gld., dijke pa samo 1 gld. 20 kr. (Dalje prih.)

— **Palacky's Idee des böhmischen Volkes.** Von Dr. T. G. Masaryk o. ū. prof. an der böhmischen Universität in Prag. Tej velezanimivi študiji je namen, pokazati zgodovinsko filozofično idejo, ki se zrcali v celi češki zgodovini, in katero ugledni pisatelj, gotovo prvi slovanski filozof sedanje dobe, imenuje idejo humanitete, v smislu osvoboditve človeškega duha iz spon srednjeveških avtoritet. Ker je naša znanstvena literatura še v povojuh, ker prav za prav sploh nimamo še nič filozofske in politične literature, in tudi ne kaže, da bi jo kmalu dobili, saj se še do današnega dne naši zgodovinarji niso vspeli do tega, da bi nam podali temeljite spise o najvažnejših fazah našega narodnega življenja, o kmetskih ustajah in o reformaciji, je pač želeti, da bi občinstvo segalo po Masarykovih spisih, iz katerih izvle marsikaj, kar se pri nas ljudje boje povedati.

— **Slovenski amerikanski koledar za 1899. leto.** Izdal v založilo uredništvo „Glas Naroda“. Peti letnik. Cena 50 kr. Razen koledarske vsebine prinaša ta lični in s čednimi ilustracijami okrašeni koledar tudi mnogo zabavnih in obče zanimivih spisov. Da je v daljni Ameriki sploh mogoče izdati tako obsežen in lep koledar, to je pravo čudo. Priporočamo knjigo prav toplo.

Telefonična in brzojavna poročila.

Vlada in desnice.

Dunaj 25. januvarja. „Reichswehr“ priavlja danes članek, v katerem zahteva, naj se vlada prelevi v parlamentarno ministerstvo desnice. List meni, da bo vlada v to itak primorana, ker bode uveljavila nagodbo s § 14., na jesen pa bo morala dobiti v parlamentu večino, da to cesarsko naredbo odobri. Na jesen bo torej na vsak način morala postati ministerstvo desnice, a dosti bolje bi bilo, da to stori ţe zdaj. V parlamentarnih krogih je ta članek prispuje načelniku nemške katoliške ljudske stranke, dr. Kathreinu.

Povzetovanja desnice.

Dunaj 25. januvarja. Včeraj je imel ministerski svet važno sejo. Po tej seji so imeli seje razne parlamentarne komisije

desničarskih strank. Seje parlamentarne komisije češkega veleposelstva se je udeležil grof Thun. V parlamentarni komisiji poljskega kluba je poročal minister Jadrzejowicz, v parlamentarni komisiji češkega kluba pa dr. Engel. Danes ob 5. uru je seja plenuma parl. komisije desnice, v kateri je pričakovati velevažnih izjav.

Preložitev zasedanja.

Dunaj 25. januvarja. V poslanski zbornici se govori, da se sredi meseca februarja odgoditi državnozborsko zasedanje na nedoločen čas.

Tiskovni odsek.

Dunaj 25. januvarja. Tiskovni odsek je imel danes sejo, v kateri pa se je bavil s samimi formalnostmi in ni prišel do meritornega posvetovanja. Zastopniki levice so zahtevali, naj se najprej reši vprašanje o časniškem kolku, vse drugo pa naj se za sedaj odloži. Nasproti temu so členi desnice naglašali, da naj se vsi predlogi vzamejo skupno v pretres in da naj se izvede popolna tiskovna reforma. Predlog, naj se reši najprej časniški kolek, je bil z 22 proti 18 glasom odklonjen, na kar so členi opozicije izjavili, da se ne udeleže generalne debate o vseh tiskovnih predlogih.

Dementirana vest.

Dunaj 25. januvarja. Celovške „Freie Stimmen“ so poročale, da je pravosodno ministerstvo ukazalo celovškemu deželnemu sodišču, naj skrbi, da se na Koroškem nastavijo samo slovenščine zmožni sodniki. To vest dementuje danes pravosodno ministerstvo s posebno oficijalno noto.

Služabniške plače.

Dunaj 25. januvarja. Gospodska zbornica razpravlja v današnji seji o uredbi služabniških plač. Unela se je daljša razprava, katera traja še sedaj. Sodi se, da sprejme zbornica odsekov predlog, naj stopi zakon v veljavo na dan razglasitve. Jutri se dostavi zakon predsedništvu poslanske zbornice in pride v petek na dnevni red. Poslanci desnice se nujno pozivljajo, naj se udeleže te seje polnoštivilno.

Avdijence.

Dunaj 25. januvarja. Cesar je včeraj sprejel v posebni avdijenci ministra zunanjih del grofa Goluchowskega in veleposlanika Szegyenyja.

Shod slovanskih novinarjev.

Dunaj 25. januvarja. V poslanski zbornici so se danes oglasili načelniki prihodnjega shoda slovanskih novinarjev, kateri se bo vršil v Krakovu, in so se posvetovali z načelniki slovanskih strank. V imenu „Slovenske krščansko-narodne zveze“ sta Bulat in Povše obljudila, da se obrneta do vseh slovenskih in hrvatskih listov in obljudila storiti, kar možno, da bode udeležba čim večja.

Ogerska kriza.

Budimpešta 25. januvarja. Vsi listi so mnenja, da se te dni sklene mir v parlamentu, da odstopi baron Banffy, in da sestavi novo ministerstvo Koloman Szell. Opozicija je pripravljena votirati še Banffyjevo indemniteto, ako odstopi Perczel od kandidature za zborničnega predsednika.

Budimpešta 25. januvarja. Danes dopoludne so disidente predložili opoziciskim zaupnikom vladne propozicije. Zatrjuje se, da postane Szilagyi zopet predsednik poslanske zbornice, in da se vrnejo disidentje v liberalni klub, čim se sklene mir. Ozdrženju disidentov z Apponyjevo stranko ni govora.

Mirovna konferenca.

Petrograd 25. januvarja. Vlada je zastopnikom vseh držav dospolila noto, v kateri jim naznana program za mirovno konferenco, katero skliče car. Ta program obsegata naslednje točke: 1. Dogovor, da se v gotovi dobi vojne sile ne pomnože in pretres vprašanja, kako jih zmanjšati. 2. in 3. Dogovor, da se odpravi raba razstreli v vojne namene. 4. Dogovor, da se ne bodo rabili podmorske torpedovke. 5. Uveljavljanje genevske konvencije za pomorsko vojno. 6. Določitev neutralnosti za rešilne ladije. 7. Revizija bruseljskih dogovorov glede vojnih navad. 8. Principijalna določitev o razsoditih. Naznani ruske vlade dostavlja, da so izključena vsa vprašanja, ki se nanašajo na politična vprašanja in na razmerje med posamičnimi državami, in da misli car, naj se konferenca ne vrši v glavnem mestu kake velesile.

Ustaja v Macedoniji.

Sofija 25. januvarja. Oficijski „Mir“ poroča, da se je v Macedoniji začelo živahnoustaško gibanje in da se je pojavilo

mnogo oboroženih ustaških čet ter izjavila, da bolgarska vlada s tem gibanjem ni v nobeni zvezi. List pravi, da pošilja turška vlada neprestano vojakov in municije v Macedonijo, kar se boji splošnega ustanka.

Orleanisti se gibljejo.

Pariz 25. januvarja. Vojvoda d' Orleans izda v kratkem nov manifest.

Knez Nikola v Carigradu.

Carigrad 25. januvarja. Tekom prihodnjih dni pride črnogorski knez Nikola sem in bo sultanov gost. Od tod pojde v Sofijo, da vrne kneza Ferdinanda Lanski obisk.

Kriza v Belgiji.

Bruselj 25. januvarja. Razen ministarskega predsednika, finančnega ministra in ministra javnih del, kateri so podali ostavko, ker se je kralj odločno uprl na meravani premembri volilnega reda v klerikalnem smislu, odstopi tudi predsednik parlamenta. Klerikalni listi strastno napadajo kralja, ker je preprečil njih nakane.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Zdravnik je preblepel, a je premagal malo slabost, ki ga je hipoma sprejetelja, in z lahnim smehljajem rekel: „Kako si previden! Recimo, da bi izvedel, da je ta zdaj pridni, delavni prosilec bil poprej enkrat kaznovan —“

„Henrik,“ se je tu oglasila gospa Roza, „kako moreš li kaj tacega misliti?“

Baron je ravno z veliko spremnostjo odstranil mesne niti od puranove noge; natankil je votlo kost na vilice in je ţe njo tako spretno ravnal, da se tudi trohica slastne pečenke ni izgubila. A vse to ga ni oviral, zdaj svoj monokl na oko pritisniti in z najbolj nosljajočim glasom odgovoriti: „Ne morem se s Teboj prepriati, Henrik, pa bi tudi ne mogel s takimi ljudmi občevati, za katere bi bila potrebna Tvoja velikodusnost, Tvoja tako imenovana priljudnost!“

„Jaz moram Tvojemu svaku brez ugovora prirtrditi, Henrik,“ je segel zdaj sodni predsednik v pogovor. „Kazen je neizbrisljiv madež. Namen kazni ni samo poboljšanje obsojenca, marveč tudi njegovo ožigosanje pred svetom. Deloma iz tega nabiha se je določila javnost sodnega postopanja. Ako je to pravilno, potem se ujema tudi to, da nas naj to označenje kaznovnega varuje pred samovoljno dotiko ţe njim. In, kar se mene tiče, jaz rečem le to: da želim vsacemu, ki je prišel z zakoni na vskriž in je za svojo krivico pokoro delal, najboljše sreče — a jaz bi mu svojo hišo zapr.“

Zadnja kapljica krvi je izginila z obraza mladega zdravnika; nož in vilice so mu padle iz rok — in padel bi bil s stola, da bi ga ne bila vzdržala prestrašena žena.

II.

Mlada zakonska dvojica se je vrnila v svoje stanovanje, ko je bil obed v očetovi hiši tako nenadoma pretrgan.

Kakor otrpnjen je sedel stari gospod ţe vedno za mizo. Srepo, presunljivo je pogledal svojega zeta, ki je danes ţe v drugič na tako čuden način zbolel. Kaj je bilo ţe njim? Ali se je res tako razburil, da je najmanjši vzrok zadoščal, drugače tako krepke

Meteorologično poročilo.

Vihina nad morjem 3062 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Januarji	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo	Predalna v 24 urah
24. 9. zvečer	736.3	6.2	brezvetr.	dež		
25. 7. zjutraj	736.0	1.5	sr. jivzhod	oblačno		
2. popol.	737.1	1.2	sl. jug	sneg		50 mm
						Srednja včerajšnja temperatura 57°, normala: -21°. Od 7° ure zjutraj sneg.
						(104-6)

Dunajska borza

dne 25. januvarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101 . 30
Avstrijska zlata renta.	120 . 15
Avstrijska kronska renta 4%.	102 . 05
Ogerska zlata renta 4%.	119 . 85
Ogerska kronska renta 4%.	97 . 85
Avstro-ogrske bančne delnice.	937 .
Kreditne delnice.	358 . 50
London vista.	120 . 50
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 . 95
20 mark.	11 . 78
20 frankov.	9 . 55
Italijanski bankovci.	44 . 40
C. kr. cekini.	5 . 69

Zahvala.

Vsem premnogim znancem, prijateljem in sorodnikom, zlasti predčastiti duhovščini, v Velikih Laščah, g. c. kr. okrajnemu glavarju, dr. Ljudoviku Thomann-u pl. Montalmaru, gg. c. kr. davčnemu nadzorniku iz Kočevja, vsem takojšnjim sodnim in davčnim uradnikom, davčnim uradnikom iz Ribnici, vsem gg. darovalcem vencev, slavnemu čitalnici iz Škofje Loke, slavnemu ognjegasnemu društvu v Velikih Laščah, gg. pevcem za ganljivo petje in sploh vsem, ki smo tolažili v urah nemadonametljive izgube kakor tudi ob pogrebu dne 24. t. m., ko sem izročila materi zemlji svojega prelubnjega soprog, gospoda

Ivana Rissmaul-a

c. kr. davčnega preglednika

izrekam najsršnejšo zahvalo. Bog plati!

Velike Lašče, 24 januvarja 1899.

(146) Irma Rissmaul.

ščem dobro izurjenega, mladega

trgovskega pomočnika.

Oto Homann
v Radovljici.

Pisar in sluga

veča kakega godala ali trobila ter slovenskega in nemškega jezika, se iščeta. Vstop takoj. Plača primerna. Godba daje stranski zaslužek. — Ponudbe do konca t. m. pod šifro "Notranjsko" na upravnštvo "Slov. Naroda".

(116-3)

Šivalni stroj

malo rabljen, je na prodaj.

Florijanske ulice št. 32, na dvorišču.
(127-2)

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so o priliki dolge in mučne bolezni najine ljubljene hčerke

Merice

izkazali nama svoje sočutje, izrekava tem potom najiskrenješo zahvalo.

V Postojni, 24. januvarja 1899.

(144-1) Anton in Hedvika Ditrich.

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14
priporoča svojo veliko zalogo

jedilnega orodja

za neveste in gostilničarje
kakor tudi vsake vrste

dobitkov za tombolo

in druge igre. (128-2)

Nizke cene!

Trgovski pomočnik

specerijske stroke, dobro izurjen in za pišarno sposoben, z dobrimi priporočili in točno pisavo, se sprejme pod ugodnimi pogoji. — Natančne ponudbe s priloženo sliko sprejema upravnštvo "Slov. Naroda" pod naslovom: „Naprej“. (104-6)

Sparilo!

*S tem svarim osakega,
naj mojemu sinu ne dá
niti denarja niti denarne
vrednosti, ker nisem plač-
nica sanja.*

(139-1) Ivana Strehar.

Mlin

tik državne ceste na Vir, z najboljšim skočnikom, v dobrem stanu, na jako pripravem prostoru za kupčijo z moko itd., se bode prodal na Brdu dne 28. januvarja t. l. dopoludne.

Kdor ga želi kupiti, naj ne zamudi tako ugodne prilike.

(142-1) Anton Kornič.

Pozor!

Galoše popravlja
Matej Oblak

Vegove ulice št. 12.

Izvršuje tudi vsa v njegovo stroku spadača dela, od navadnega do najfinješega obutala, točno in ceno. Za mnogobrojna naročila se priporoča

Matej Oblak
čevljarski mojster.

Kdor želi

pristno staro slivovko,
pristno rženo žganje,
pristno hruševno žganje,
pristno jagodovo žganje,
pristen istrski tropinovec,
pristen brinovec iz dom. brinja,
ter
razne likerje, cognac, rum, čaj,
kakor tudi

pravo, čisto, domačo mast
fino (Santos) kavo po 1 gld. in višje
ter drugo specerijsko blago
po nizki ceni kupovati, naj se obrne na
tvrdko (121-2)

Rudolf Petrič

trgovina specerijskega blaga, viktualij
in žganja

na voglu Gospodske ulice — Valvazorjev trg.

(98-3)

Fr. Čuden, urar in trgovec

v Ljubljani na Mestnem trgu nasproti rotovža.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavен od dan 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ausse, Solnograd; čez Klein Reiting v Steyr, v Linc, Budejvice, Pizen; Marjine vare, Hob, Francove vare, Karlova vare, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 5 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-G Stein, Zell ob jezeru, Inostrov, Bregenc, Curiha, Pariz, čez Klöin-Reiting v Steyr, Linc, Budejvice, Pizen; Marjine vare, Hob, Francove vare, Karlova vare, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 35 m. populudne, ob 6. uri 30 m. zveter. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46. m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovinih varov, Heba, Marijinhih varov, Pizen, Steyr, Aussee, Ljubna, Celovec, Ljubno, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. populudne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovinih varov, Heba, Marijinhih varov, Pizen, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyr, Pariz, Curiha, Bregenc, Inostrov, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Ljubno, Pontabla. — Vabim na mnogobrojen obisk ter pošiljam na zahtevo tudi cenike po pošti zastonj.

(1) 1. maj odda.

Friderik Homann v Radovljici sprejme v svojo trgovino z mešanim blagom

trgovskega pomočnika

ki dokaže dobro službovanje ter je zanesljiv in spreten. Sposoben za samostalen posel ima prednost. (143-1)

Isčo se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in konjaka!

Nepotrebno iskati! (21-20)

Kavčić & Lillig v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih delov ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime) . . . . . gld. 1.—
1 steklenica pristnega Jamaika ruma 0.50
1 deka pristnega Pecco Souchong-daja 0.05
1 puščica prave angleške čarske melange 0.50
1 steklenica pristnega finega konjaka . . . . . 1'40

Brez težkoča!

Lepo, v I. nadstropju ležeče stanovanje

obstoječe iz 5 sob, velike predsope, velike, svetle kuhinje, jedilne shrambe, podstrešja, kleti in drvarnice, se s 1. februarjem ali s 1. majom odda.

Zmerna najemščina, poseben vhod, vodovod v kuhinji.

Pojasnila v hiši Emontska cesta št. 2 v veži na levo. (130-2)

Ženini in neveste

ne zamudite prilike!

Velika in bogata zaloga vsakovrstnih ur in verižic, prstanov namizna oprava iz pravega- in kina-srebra, posebno velika izbira za gg. ženine in neveste in to po najnižjih cenah.

Vabim na mnogobrojen obisk ter pošiljam na zahtevo tudi cenike po pošti zastonj.

FRAN ČUDEN

urar in trgovec

v Ljubljani na Mestnem trgu nasproti rotovža.

V prijazno znanje!

Pizensko pivo

iz meščanske pivovarne v Plznu

katerega izborna kakovost je od nekdaj svetovno znana, imajo na prodaj v sodih v Ljubljani: Gosp. Fantini, restavrater, Gradišče št. 2; Gosp. Karol Koiser, hotel pri „Maliču“; Bilina & Kasch, pri „Roži“; Fröhlich, hotel pri „Slonu“.

Zalogo za pivo v sodih in v steklenicah za Kranjsko ima g. Fantini, Gradišče št. 2.

V steklenicah imajo je v izvirni napoplinitvi na prodaj:

Gospod Fantini, gospod Stacul, gdčna Awanzo in gospod Praunseiss.

Friderik Reim

generalni zastopnik, Grade, Jangfergasse št. 1.

Fr. Čuden

Najfinejši in najcenejši šivalni stroji.

Puch-Styria model 1899

ima velikansko prednost v tem, ker nova, v podobi razvidna znamenita iznajdba omogoča mnogo lažji tek, kakeršnega ne dosega noben drug zistem.

Četudi so bila ravno Puch-Styria-kolesa tudi doslej izmed najboljših, bodo v b